

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 4040

гр. София, 19.06.2017 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 25
състав, в закрито заседание на 19.06.2017 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

като разгледа дело номер **2387** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 – чл.207 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Предявени са осъдителни иски с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) срещу БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА (БНБ), представлявана от управителя.

Ищцата Д. Й. П. от [населено място], моли съда да постанови решение с което да осъди ответника да ѝ заплати:

- обезщетение за имуществени вреди в размер на 124772.37 (сто двадесет и четири хиляди седемстотин седемдесет и два и 0.37) лева, представляващи разликата между размера на вложенията ѝ в [фирма] (КТБ), в несъстоятелност и изплатения ѝ гарантиран депозит, претърпени вследствие неправомерно бездействие на БНБ да изпълни вменените ѝ със закон функции по осъществяване на ефективен банков надзор и

- обезщетение за имуществени вреди в размер на 8627.96 (осем хиляди шестотин двадесет и седем и 0.96) лева, представляващи лихва за забавено плащане на гарантирания размер на вложенията ѝ в КТБ от 196000 (сто деветдесит и шест хиляди) лева, претърпени вследствие незаконосъобразни действия и бездействие на БНБ да приложи норми на Общностното право, имащи директно действие.

В отговор на исковата молба от 28.04.2017г. ответникът Българска народна банка прави възражение за недопустимост на предявените иски и евентуално ги оспорва като неоснователни и недоказани по основание и размер. Представя писмени доказателства.

СЪДЪТ, като взе предвид становищата на страните и представените писмени доказателства, приема от правна страна следното:

1. Искът за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на

124772.37 лева, представляващи разликата между размера на вложенията на Д. П. в КТБ - в несъстоятелност, и изплатения ѝ гарантиран депозит от 196000 лева, е ПРОЦЕСУАЛНО НЕДОПУСТИМ за разглеждане в настоящото производство.

Съгласно приложимата норма на чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Редът и условията, регламентирани от ЗОДОВ, за възмездяване на гражданите и юридическите лица за причинени им имуществени и/или неимуществени вреди вследствие недействителни административни актове, действия или бездействие на администрацията, са неприложими когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение (чл.8, ал.3 ЗОДОВ).

В настоящия случай е налице друг ред за обезщетение за разликата от 124772.37 лева, между средствата, вложени от ищцата П. в КТБ и изплатения ѝ гарантиран от закона депозит. Това е редът, установен в Закона за банковата несъстоятелност (ЗБН) в производството по несъстоятелността на [фирма], обявена с Решение №664/22.04.2015г. на Софийски градски съд (СГС), Търговско отделение, VI-4 състав по търг. дело №7549/2014г., с начална дата на неплатежоспособността 06.11.2014г. При извършена от съдията – докладчик справка в Търговския регистър по партидата на [фирма], ЕИК[ЕИК], в несъстоятелност, се установява, че вземането на Д. П. в размер на 124772.37 лева, представляващо разлика между вложението ѝ в търговската банка и изплатения ѝ гарантиран размер на депозита, е включено на ред 4 по чл.94 ЗБН в Списъка на приетите от синдика вземания на кредиторите на КТБ от 17.08.2015г. Съдът споделя становището на ответника БНБ, че правен интерес за ищцата да търси обезщетение по реда на ЗОДОВ може да възникне в случай, че не бъде удовлетворено изцяло вземането ѝ в производството по несъстоятелността и едва след неговото приключване.

2. Настоящият решаващ състав приема, че са налице предпоставките на чл.229, ал.1, т.4 във вр. с чл.631 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) за спиране на настоящото производство, В ЧАСТТА по предявения иск за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 8627.96 лева, представляващи лихва за забавено плащане на гарантирания размер на вложенията ѝ в КТБ, поради следното: От обстоятелствената част на исковата молба се установява, че вредите се претендират от неизпълнение от страна на ответника БНБ на задължения, вменени му от правото на Европейския съюз в чл.10 във вр. с чл.1, §3, б. „i“ от Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.05.1994г. относно схемите за гарантиране на депозити.

При извършена от съдията – докладчик служебна проверка във виртуалната деловодна система на Административен съд – [населено място] (АСВ) се установява, че е образувано адм. дело №560 по описа за 2016г. по което с Определение от 04.11.2016г. е отправено преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз (СЕС), на основание чл.267, §1, буква „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), със следните въпроси: 1) Разпоредбата на чл.4, §3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и принципите на равностойност и ефективност, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че при липсата на национална уредба, допускат компетентността на съда и реда за разглеждане на исковете за вреди от нарушения на правото на ЕС да се определят според публичния орган, който е извършил

нарушението и според характера на действието/бездействието, с което е осъществено нарушението, при положение, че прилагането на тези критерии има за последица разглеждане на исковете от различни съдилища - общи и административни, по различен процесуален ред - ГПК и АПК, изискващ внасяне на различни държавни такси – пропорционални и прости, и доказването на различни предпоставки, включително наличието на виновно поведение?;

2) Разпоредбата на чл.4, §3 ДЕС и изискванията, поставени от Съда по делото F., следва ли да се тълкуват в смисъл, че не допускат исковете за вреди от нарушения на правото на ЕС да се разглеждат по ред, като този по чл.45 и чл.49 ЗЗД, който изисква внасяне на пропорционална държавна такса и доказване на виновно поведение, както и по ред, като този по чл.1 ЗОДОВ, който макар да предвижда носенето на обективна отговорност и съдържа специални правила, улесняващи достъпа до съд, се прилага само за вреди от отменени незаконосъобразни актове и незаконосъобразни фактически действия/бездействия на администрацията, и не обхваща хипотези на нарушения на правото на ЕС, извършени от други държавни органи, с правни действия/бездействия, които не са отменени по съответния ред?;

3) Разпоредбите на чл.1, §3, буква i) и чл.10, §1 от Директива 94/19/ЕО трябва ли да се тълкуват в смисъл, че допускат законодателен подход, като този, възприет в чл.36, ал.3 ЗКИ и чл.23, ал.5 ЗГВБ, според които, „изискването съответната кредитна институция да изглежда неспособна за момента по причини, които са пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозити и че не съществува близка перспектива тя да бъде в състояние да го направи“, е равнозначно на установяване на неплатежоспособност на институцията и отнемане на нейния лиценз, както и схемата за гарантиране на депозитите да се задейства от момента на отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност?;

4) Разпоредбата на чл.1, §3 от Директива 94/19/ЕО трябва ли да се тълкува в смисъл, че за да се дефинира един депозит като „неналичен“, следва да бъде установен като такъв с изричан акт на „съответните компетентни органи“, след извършване на оценката по буква „i“ от същата разпоредба, или допуска поради празнота в националното законодателство, преценката и волята на „съответния компетентен орган“ да се извлича по тълкувателен път от други негови актове – например в случая от Решение №73/20.06.2014г. на УС на БНБ, с което КТБ е поставена под специален надзор, или да се презумира от обстоятелства, като тези в главното производство?;

5) При обстоятелства, като тези в главното производство – когато с Решение №73/20.06.2014г. на УС на БНБ са преустановени всички плащания и операции, вложителите са били лишени от възможността да подават заявки за плащане и не са имали достъп до депозитите си за периода от 20.06.2014г. до 06.11.2014г. – следва ли да се приеме, че всички гарантирани безсрочни депозити (за които не се изисква предизвестие за разпореждане и се плащат незабавно при поискване) са станали неналични по смисъла на чл.1, §3, буква i) от Директива 94/19/ЕО, или условието „да не е платен дължим и платим депозит“, изисква задължително вложителите да са предявили до кредитната институция искане (заявка, покана) за плащане, което да не е изпълнено?;

6) Разпоредбите на чл.1, §3, буква i, чл.10, §1 от Директива 94/19/ЕО и съображение (8) от Директива 2009/14/ЕО, трябва ли да се тълкуват в смисъл, че свободата на преценка на „съответните компетентни органи“ при извършване на оценката по чл.1, §3, буква i) във всички случаи е ограничена от срока по изр.2 на буква i, или допускат за целите на специалния надзор, като този по чл.115 ЗКИ,

депозитите да останат неналични за срок по-дълъг от посочения в Директивата?; 7) Разпоредбите на чл.1, §3, буква i и чл.10, §1 от Директива 94/19/ЕО имат ли директен ефект и предоставят ли на вложителите в банка, включена в схема за гарантиране на депозитите, в допълнение към правото им да бъдат компенсирани от тази схема до размера по чл.7, §1 от Директива 94/19/ЕО, и правото да ангажират отговорността на Държавата за нарушение на правото на ЕС като предявят срещу органа, длъжен да установи неналичността на депозитите, иск за вреди от забавено плащане на гарантирания размер на депозитите, когато решението по чл.1, §3, буква i е взето след установения в Директивата 5-дневен срок и забавата се дължи на действието на оздравителна мярка, целяща да предпази банката от неплатежоспособност, наложена от същия този орган или при обстоятелства, като тези в главното производство, допускат национално правило, като това по чл.79, ал.8 ЗКИ, според което БНБ, нейните органи и оправомощените от тях лица, носят отговорност за вреди, причинени от надзорните й функции, само ако са причинени умишлено?; 8) Дали и при какви условия нарушението на правото на Съюза, изразяващо се в невземане на решение от „съответния компетентен орган“ по чл.1, §3, буква i от Директива 94/19/ЕО, съставлява „достатъчно съществено“ нарушение, което може да ангажира отговорността на държава членка за вреди чрез иск срещу надзорния орган, и дали в тази връзка са от значение обстоятелствата: а) че във ФГВЛ е нямало достатъчно средства за покриване на всички гарантирани депозити; б) че през периода, през който плащанията са останали спрени, кредитната институция е била поставена под специален надзор, целящ да я предпази от неплатежоспособност; в) че депозитът на ищеца е изплатен след като БНБ е констатирала, че оздравителните мерки са неуспешни; г) че депозитът на ищеца е изплатен ведно с дохода от лихви, начислени включително за периода 20.06.2014г. – 06.11.2014г.?

По отправеното преюдициално запитване пред съда на Европейския съюз е образувано дело №С-571/2016.

От изложеното следва, че въпросите поставени в преюдициалното запитване на АСВ се отнасят до тълкуване на разпоредбата на чл.4, §3 ДЕС относно компетентността на съда и реда за разглеждане на исковете за вреди от нарушения на правото на ЕС, както и конкретни въпроса свързани и с настоящия казус. Отправеното преюдициално запитване изцяло обхваща хипотезата на търсената в настоящото производство защита, тъй като се претендират вреди от нарушение на правото на ЕС по иска за обезщетение за вреди представляващи лихва за забавено плащане на гарантирания размер на депозита, за което конкретен ред по българското законодателство не е предвиден.

При тези факти настоящият решаващ състав приема, че даденото тълкуване на СЕС по преюдициалното запитване по адм. дело №560/2016г. на АСВ, следва да бъде съобразено и от настоящия съд при постановяване на съдебното решение. Съгласно изричната разпоредба на чл.633 ГПК решението на Съда на Европейските общности е задължително за всички съдилища и учреждения в Република България, поради което и настоящият състав намира, че следва да бъде изчакано произнасянето на СЕС, включително за преценката на това кой е компетентният съд да се произнесе по исквата молба на Д. П. и какъв е процесуалният ред, по който следва да бъде разгледана същата.

Така мотивиран и на основание чл.8, ал.3 ЗОДОВ и чл.229, ал.1, т.4 ГПК,

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД София – град, Първо отделение, 25^{-ти} състав,

ОПРЕДЕЛИ

I. ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ осъдителния иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявен от Д. Й. П. от [населено място], срещу БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от управителя, за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 124772.37 (сто двадесет и четири хиляди седемстотин седемдесет и два и 0.37) лева, представляващи разликата между размера на вложенията на Д. П. в [фирма], в несъстоятелност, и изплатения ѝ гарантиран депозит от 196000 лева.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело №2387/2017г., в тази му част.

II. СПИРА производството по адм. дело №2387/2017г. по описа на Административен съд София - град, Първо отделение, 25^{-ти} състав, В ЧАСТТА на осъдителния иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, предявен от Д. Й. П. от [населено място], срещу БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, представлявана от управителя, за присъждане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 8627.96 (осем хиляди шестотин двадесет и седем и 0.96) лева, представляващи лихва за забавено плащане на гарантирания размер на вложенията ѝ в [фирма] от 196000 (сто деветдесет и шест хиляди) лева, до постановяване на Решение от Съда на Европейския съюз по дело №С-571/2016, образувано по отправено преюдициално запитване от Административен съд – [населено място] по адм. дело №560/2016г. (публикувано в официален вестник № С 038, 06 февруари/2016).

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова